

Ігнатюк О.В.

кандидат юридичних наук
(Апеляційний суд Київської області)

УДК 343.14

СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ ТА НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ У ПРОЦЕСІ ДОКАЗУВАННЯ

На основі чинного законодавства, останніх досліджень і публікацій розкрито співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. Зроблено висновок, що оперативно-розшукові заходи та негласні (розшукові) дії розрізняються між собою за метою, завданням, підставами, правовим статусом, характером правовідносин, формами і методами, сферами здійснення, формами і методами відомчого контролю та прокурорського нагляду. Проаналізовано підходи до визначення результатів оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. Акцентовано увагу на проблемних питаннях, пов'язаних з використанням результатів оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій у процесі доказування.

***Ключові слова:** доказування, результати, використання, сутність, оперативно-розшукові заходи, негласні слідчі (розшукові) дії.*

Постановка проблеми. Доказування є фундаментальною науковою і правовою категорією кримінального процесу, яка визначає його основний зміст, функціонування усіх його інститутів та впливає на організацію і діяльність правоохоронних, правозахисних і судових органів, які здійснюють кримінальне провадження, а також на організацію і діяльність усіх інституцій, які забезпечують здійснення цього провадження [1, с. 63].

Теорія доказів, за справедливим твердженням відомого правознавця В. Д. Спасовича, «становить центральний вузол усієї системи судочинства, душу усього кримінального процесу, початок, що його рухає, утворює його сутність, яка обумовлює і судоустрій, і усі головні форми судочинства» [2, с. 7].

Основним засобом негласного отримання доказів на стадіях кримінального процесу є негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи, завдяки яким розкриваються та розслідуються понад 85 % тяжких й особливо тяжких злочинів, а вчинених в умовах неочевидності, організованими злочинними угрупованнями, проти основ національної безпеки – 100 %. Проте негласні слідчі (розшукові) дії, як і оперативно-розшукові заходи, що проводяться з метою отримання доказів, відповідно до результатів аналізу зарубіжної та вітчизняної оперативно-розшукової, слідчої та судової практики, можуть бути не лише ефективним засобом отримання доказів у кримінальному судочинстві, а й засобом грубого порушення прав, свобод і законних інтересів осіб, які потрапляють до його сфери. Тому застосування таких засобів у кримінальному процесі потребує як постійного вдосконалення їх опе-

ративності, так і процесуальних гарантій законності [3, с. 271].

Із запровадженням інституту НСРД інститут оперативно-розшукового супроводження кримінального судочинства фактично було ліквідовано. Нині оперативні підрозділи забезпечують доказування до початку досудового розслідування у межах ОРД, а під час кримінального провадження – у межах виконання доручень слідчого, прокурора на проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема негласних. При цьому використання отриманих ними фактичних даних як доказів у кримінальному процесі можливе лише після оцінки та перевірки суб'єктами доказування – слідчим, прокурором. Однією з головних умов надання означеним фактичним даним статусу доказів у кримінальному процесі є встановлена законом форма їх джерел. Документи, що оформлюються оперативними підрозділами за результатами ОРЗ та слідчих (розшукових) дій, зокрема негласних, і є такими джерелами, а їх форма має важливе значення для забезпечення ефективності процесу доказування [4, с. 44].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблемі питання використання результатів проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій у ході доказування приділяли значну увагу такі вчені: К. В. Антонов, Д. О. Бабічев, Ю. М. Грошевий, А.В. Белоусов, О.Я. Баєв, В.П. Бахін, О.В. Грибовський, В.В. Гевко, В.А. Глазков, А.П. Глушко, В.Я. Дорохов, О.Ф. Долженков, О.М. Джужа, М.П. Климчук, І.І. Козаченко, С.Є. Кучерина, С.С. Кудінов, Є. Д. Лук'янчиков, Д. Й. Никифорчук, Ю.Ю. Орлов, М.А. Погорецький, В.Д. Пчолкін, Д.Б. Сергєєва, С.В. Слінько, О.П. Снігер'єв, Л. Д. Удалова, В.В. Шендрік, М.І. Шепітько, Д.І. Никифорчук, О.О. Юхно, М.Є. Шумило. Однак на сьогодні необхідно констатувати практично відсутність наукових розробок щодо сутності результатів проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій, напрямів їх використання у кримінальному судочинстві, хоча проблем у практичній діяльності є більш ніж достатньо [5, с. 98].

З урахуванням викладеного **метою** статті є аналіз кримінального процесуального й оперативно-розшукового законодавства з точки зору сутності та значення використання результатів проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій у процесі доказування.

Виклад основного матеріалу. Проблеми використання матеріалів ОРД у кримінальному процесі включають широке коло досліджуваних аспектів: проблеми взаємодії слідчого з працівниками оперативного підрозділу, проблеми дотримання прав людини та громадянина під час проведення оперативно-розшукових заходів та використання оперативних даних на стадіях кримінального процесу.

З прийняттям нового Кримінального процесуального кодексу України нібито усі питання повинні бути знятими, а проблеми належності та допустимості цих доказів – вирішеними [6].

Однак у кримінальному процесуальному законодавстві щодо використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій зазначено лише, що

протоколи проведення негласних слідчих (розшукових) дій, аудіо- або відео-записи, фотознімки, інші результати, здобуті за допомогою застосування технічних засобів, вилучені під час їх проведення речі і документи або їх копії можуть використовуватися в доказуванні на тих самих підставах, що і результати проведення інших слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування (ч. 1 ст. 255 КПК України) [7]. Також закон передбачає можливість допиту осіб, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії, в якості свідків (ч. 2 ст. 256 КПК України) та осіб, з приводу дій або контактів яких проводилися такі дії (ч. 3 ст. 256 КПК України). Статтею 257 КПК України передбачено випадок використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в іншому кримінальному провадженні [7].

Питання, пов'язані з використанням результатів негласних слідчих (розшукових) дій, є досить дискусійними. Вважається дискусійним положення ч. 2 ст. 256 КПК «Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні», що передбачає можливість допиту як свідків осіб, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії або були залучені до їх проведення (допит може відбуватися із збереженням у таємниці відомостей про цих осіб та із застосуванням до них відповідних заходів безпеки, передбачених законом). Однак, відповідно до ч. 7 ст. 97 КПК України «Показання з чужих слів», закріплено, що у будь-якому разі не можуть бути визнані допустимим доказом показання з чужих слів, якщо вони даються слідчим, прокурором, співробітником оперативного підрозділу або іншою особою стосовно пояснень осіб, наданих слідчому, прокурору або співробітнику оперативного підрозділу під час здійснення ними кримінального провадження. Відтак, незрозуміло, чи вважається проведення співробітником оперативного підрозділу негласної слідчої (розшукової) дії здійсненням кримінального провадження з огляду на повноваження, визначені ст. 41 КПК України. Враховуючи, що Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні [8] не усуває прогалини КПК України щодо процесуальної регламентації провадження негласних слідчих (розшукових) дій, на наш погляд, нині до внесення відповідних змін і доповнень до чинного КПК України, доцільно прийняти міжвідомчі правові акти, які б докладніше врегулювали питання провадження окремих негласних слідчих (розшукових) дій.

Невирішеним залишається питання допустимості доказів, одержаних під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Згідно зі ст. 246 КПК, такі дії проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів (окрім зняття інформації з електронних інформаційних систем або її частини, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем чи не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту – ч. 2 ст. 264 КПК та установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу – ст. 268 КПК України). Практиці відомі ситуації, коли на початку досудового розслідування “вбачалися” ознаки тяжкого злочину, а після проведення негласних слідчих (розшукових) дій – такі діяння

перекваліфіковувалися на менш тяжкі. Відтак, виникає питання допустимості у даному кримінальному провадженні отриманих доказів – протоколів негласних слідчих (розшукових) дій, якими зафіксовано обставини кримінального правопорушення середньої тяжкості. На наш погляд, правильним у цій ситуації рішенням буде не враховувати результати негласних слідчих (розшукових) дій при прийнятті рішення у кримінальному провадженні. Адже згідно зі ст. 86 КПК України, недопустимий доказ, який отриманий не у порядку, встановленому законом, не може бути прийнятий при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посылатися суд при ухваленні судового рішення. Результати аналізу практики свідчать про недосконалість процесуальної форми окремих засобів отримання доказів, зокрема, негласних слідчих (розшукових) дій, які є однією з причин невизнання судом доказів, отриманих за результатами їх провадження, що негативно впливає на ефективність доказування у кримінальному судочинстві та виконанні його завдань [9, с. 61].

Результати проведеного дослідження Д.Б. Сергєєвої свідчать про те, що такі досить стислі за змістом правові конструкції щодо використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій не повною мірою забезпечують ефективне використання результатів негласних засобів отримання інформації про злочин у кримінальному процесі, не створюють ефективної моделі вирішення проблеми їх використання у прикладній площині, про що зазначають 18 % опитаних слідчих НП (ОВС) та СБ України [5, с. 97].

Використання матеріалів ОРД в інтересах кримінального судочинства продовжує залишатися актуальним і за новою формою кримінального процесу. При цьому орган досудового розслідування уповноважений додатково на застосування негласних засобів пізнання злочину – провадження негласних (розшукових) слідчих дій, які не є оперативно-розшуковими. Для розуміння співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій з ОРД необхідно встановити їх співвідношення із подібними за сутністю засобами ОРД – відповідними оперативно-розшуковими заходами, передбаченими чинним законодавством про ОРД [10, с. 139].

Так, згідно зі ст. 246 КПК України, негласні слідчі (розшукові) дії – це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених КПК України. У ст. 2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» вказано: «Оперативно-розшукова діяльність – це система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів». Тобто законодавство відмежовує ці дві категорії та по-різному визначає їх зміст [11].

Свою позицію стосовно порівняльного аналізу негласних слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів висловили чимало вітчизняних теоретиків та практиків.

Так, досліджуючи теоретичні та практичні проблеми розшукової діяльності слідчого Н.В. Гуменна, здійснивши аналіз статей 260–264, 267–275 КПК України і ч. 1 пунктів 2, 4, 7, 8–12, 17, 20 ст. 8 Закону України «Про

оперативно-розшукову діяльність», в яких визначається, відповідно, порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій і оперативно-розшукових заходів, які реалізуються в процесі оперативно-розшукової діяльності, дійшла висновку, що зазначені дії і заходи є тотожними, хоча й мають різну назву [11, с. 184].

У свою чергу, О.В. Грибовський вважає, що оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії є однорідними за організаційно-правовим критерієм і різняться за своєю організаційною сутністю, правовим статусом, змістом проваджуваних дій, суб'єктивним складом [12, с. 188].

Аналізуючи наукову літературу, С.І. Спільник та О.Б. Комарницька дійшли висновку, що негласна діяльність слідчого через запозичення функцій в оперативників не означає регулювання процесуальної діяльності оперативно-розшуковими нормами, навпаки, техніко-юридичні прийоми, правові категорії, які до цього використовувалися тільки в оперативно-розшуковій діяльності, набувають певних особливих, відмінних рис, що дозволяє їх використовувати у кримінальному процесі й слідчими [13, с. 18].

Слушною з цього приводу є думка М.А. Погорецького та Д.Б. Сергєєвої, які, здійснивши порівняльний аналіз сутності негласних оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій, дійшли висновку, що вони суттєво розрізняються між собою за метою та завданнями проведення; фактичними й юридичними (правовими) підставами проведення; за правовим статусом суб'єктів їх здійснення й, відповідно, за характером правовідносин, що виникають у ході їх здійснення; сферами здійснення; за процесуальним значенням отриманих результатів; за об'єктом, формами і методами відомчого контролю та прокурорського нагляду за їх здійсненням, що обумовлює їх відокремленість [10, с. 140].

Для того щоб достеменно з'ясувати сутність та значення використання результатів проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій як доказів у ході судового провадження, необхідно звернутися до відповідних наукових розробок із тлумачення вказаних термінів [5, с. 100].

Слід зазначити, що в сучасній теорії оперативно-розшукової діяльності, як і кримінально-процесуальній науці, єдності у підходах до визначення результатів оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій немає.

Так, сама категорія «результати оперативно-розшукової діяльності» розглядається науковцями як інформація, отримана оперативними підрозділами в установленому законом порядку: щодо ознак вчиненого злочину, або злочину, що готується; щодо осіб, які вчинили, вчиняють або готують правопорушення, переховуються від органів слідства, суду, ухиляються від відбування кримінального покарання, та осіб, які зникли безвісти [14, с. 61]. Результати оперативно-розшукової діяльності можуть містити: фактичні дані (відомості), що безпосередньо вказують на ознаки злочину, які можуть мати значення для встановлення обставин, що підлягають доказуванню (наприклад, про наявність та місця зберігання знарядь злочину, ви-

крадених цінностей, грошей, предметів, що зберегли сліди злочину, тощо); дані, що мають допоміжний характер (про особу підозрюваного, способи маскуванія злочинної діяльності тощо) та можуть бути орієнтиром для вибору слідчим організаційних та тактичних прийомів проведення розшукових заходів [11, с. 186–187].

Результати оперативно-розшукової діяльності використовуються у випадках: коли їх дійсність та об'єктивність можна довести і перевірити у ході інших слідчих і судових дій на стадіях досудового розслідування та судового розгляду, а також під час проведення відповідної судової експертизи, а також у ході доказування у кримінальному провадженні відповідно до положень кримінального процесуального законодавства, що регламентують збирання, перевірку та оцінку доказів. Аналіз наукової літератури та нормативних актів з цього питання дозволяє зробити висновок, що матеріали, отримані під час проведення оперативно-розшукових заходів, можуть використовуватися з метою формування доказів у кримінальному провадженні або в розшукових цілях (для встановлення: підбурювачів, організаторів і виконавців злочину, тих, хто сприяв вчиненню злочину; мотиву, мети, об'єкта, наслідків, часу, способу, місця та додаткових фактичних даних; місця знаходження злочинців, трупів потерпілих, знарядь вчинення злочину, інших речових доказів та викраденого майна; свідків та висунення і перевірки версій, взаємного інформування оперативних підрозділів та інших правоохоронних органів, а також інформування державних органів відповідно до їх компетенції тощо). Отже, використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності допомагає слідчим визначити найбільш доцільний напрям розшукової діяльності з розкриття злочину, пошуку злочинця, визначити особу, яка володіє відповідною інформацією і зможе її надати [11, с. 186-188].

Проведений аналіз законодавства свідчить, що воно не містить визначення способів використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні, їх переліку, а визначає лише окремі напрями, зазначені у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність». Кінцевим результатом визначення способів використання таких матеріалів у кримінальному провадженні може бути складання плану використання таких матеріалів або плану реалізації конкретної оперативно-розшукової справи.

Безпосереднє використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності передбачає собою практичну реалізацію слідчим планів щодо визначених способів використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності, зокрема, використання оперативної інформації під час проведення слідчих (розшукових) дій, прийняття процесуальних рішень та ін.

Збирання доказів та їхніх джерел є суто процесуальною, врегульованою нормами КПК України, діяльністю. Проте практика свідчить, що й ОРЗ, які проводяться відповідно до чинного законодавства про ОРД, дозволяють виявити носіїв доказової інформації, визначити конкретні способи її одержання тощо, тобто забезпечують оперативно-розшуковим шляхом розкриття і розслідування злочинів, особливо під час досудового розслідування [15, с. 171].

Значення доказів для виконання завдань кримінального провадження, що зазначені у ст. 2 КПК України, провідне, оскільки саме докази – єдиний засіб, за допомогою якого слідчий, прокурор, слідчий суддя та суд встановлюють істину у кримінальному провадженні [11, с. 188].

В юридичній літературі точилося багато дискусій навколо поняття "розшукове доказування" в оперативно-розшуковому та кримінальному процесі (у цьому самому розумінні застосовуються також поняття «оперативне доказування», «доказування кримінально-розшукове», «доказування оперативно-розшукове», «оперативно-розшукове документування» й т.п.) [6].

Згідно зі ст. 84 КПК України, доказами у кримінальному провадженні є фактичні дані, отримані у передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом порядку, на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню.

Поняття доказів структуровано і як елементи включає в себе будь-які фактичні дані, що мають значення у кримінальному провадженні (зміст); процесуальну форму їх закріплення (спосіб існування у матеріалах кримінального провадження) та носій відомостей (зовнішній вираз). Усі зазначені елементи перебувають у взаємозв'язку та у своїй єдності утворюють поняття доказів [16, с. 46–47].

Під «фактичними даними» слід розуміти не самі факти, а відомості (інформацію) про них. Факти – це події, явища дійсності, які не можна приєднати до справи. Через те при доказуванні по кримінальному провадженню слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд та інші особи, які беруть участь у процесі, оперують відомостями про події та явища дійсності, що утворюють зміст показань допитаних осіб, документів та інших видів доказів. Навіть при безпосередньому сприйнятті слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом обставин події злочину у ході провадження слідчих (розшукових) дій (огляд, освідування тощо) вони оперують як доказами не цими фактами, а тільки відомостями (інформацією) про них, зафіксованими у встановленому законом порядку в протоколах слідчих (розшукових) дій. Використана законодавцем юридична конструкція на визначення доказу «фактичні дані» має тлумачитися обмежено і означати, що лише інформація, що перевіряється (тобто потенційно спростовна), може утворювати його зміст [17, с. 314].

У процесі розслідування слідчий оперує відомостями про факти, які отримує з різноманітних джерел, в першу чергу передбачених КПК України. Цим зумовлюються особливості пізнавальної діяльності у процесі розслідування, оскільки воно відбувається у формі процесуального доказування. Тобто законодавець встановлює, яка інформація (відомості) може бути визнана доказами, з яких джерел і якими засобами вона має бути отримана [18, с. 335].

Цікавою у цьому випадку є позиція М. П. Климчука, який вважає, що використання результатів оперативно-розшукової діяльності для підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій – це їх фактична реалізація, що передбачає такі елементи: надання результатів оперативно-розшукової діяльно-

сті слідчим підрозділам; отримання наданих результатів; перевірка можливості використання у процесуальних цілях даних, отриманих у результаті оперативно-розшукової діяльності; аналізування та оцінювання слідчими підрозділами результатів оперативно-розшукової діяльності; встановлення значення результатів оперативно-розшукової діяльності у плануванні використання їх у процесі підготовки або проведення слідчих (розшукових) дій; прийняття рішення про використання результатів оперативно-розшукової діяльності для підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій; реалізація прийнятого рішення; попередження помилок у процесі реалізації прийнятого рішення [19, с. 137–149].

Також слід зазначити, що в сучасній кримінально-процесуальній науці єдності у підходах до визначення результатів негласних слідчих (розшукових) дій немає.

Так, С.С. Кудінов пропонує під використанням результатів НСРД розуміти діяльність уповноважених суб'єктів (слідчого, прокурора, слідчого судді) щодо залучення до процесу досудового розслідування відомостей (предметів, документів), отриманих під час їх проведення, з метою вирішення завдань кримінального провадження [20, с. 81].

У свою чергу, колективом авторів навчально-практичного підручника [21, с. 219]. в загальному плані під використанням результатів негласних слідчих (розшукових) дій слід розуміти діяльність уповноважених суб'єктів (прокурора, слідчого, слідчого судді) по залученню до процесу досудового розслідування відомостей (предметів, документів), отриманих під час проведення НС(Р)Д, з метою вирішення завдань кримінального провадження [21, с. 219].

Зокрема, М. В. Багрій та В. В. Луцик під результатами негласних слідчих (розшукових) дій пропонують розуміти відомості, одержані суб'єктами, уповноваженими на проведення негласних слідчих (розшукових) дій, та зафіксовані у процесуально визначеній формі (протоколи, додатку до нього), а також предмети, речовини, документи, вилучені під час їх проведення, які можуть мати значення для встановлення обставин кримінального провадження або правильного та ефективного проведення розслідування [22].

Висвітлюючи це питання, видається доцільним підтримати думку Д.Б. Сергєєвої, яка зазначає, що під результатами негласних слідчих (розшукових) дій слід розуміти матеріально фіксовані джерела, що виникають (отримуються) у процесі проведення негласних слідчих (розшукових) дій, змістом яких є відповідна інформація, дані, здобуті відповідно до мети конкретної негласної слідчої (розшукової) дії уповноваженим суб'єктом.

Ми повністю розділяємо думку автора, особливо в тому, що з метою уніфікації термінології чинного кримінального процесуального законодавства, положення ч. 1 ст. 254 КПК України слід викласти у такій редакції: «1. Відомості про факт та методи проведення негласних слідчих (розшукових) дій, осіб, які їх проводять, а також результати їх проведення, не підлягають розголошенню особами, яким це стало відомо в результаті ознайомлення з

матеріалами в порядку, передбаченому статтею 290 цього Кодексу».

У ч. ч. 1, 4, 5 ст. 255 КПК України слова «відомості, речі та документи, отримані в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій» замінити на «результати негласних слідчих (розшукових) дій».

Частину 1 ст. 256 КПК України слід викласти у такій редакції «1. Результати негласних слідчих (розшукових) дій можуть використовуватися в доказуванні на тих самих підставах, що і результати проведення інших слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування» [5, с. 104].

Висновки. Розуміємо, що викладені міркування не позбавлені зауважень або потребують більш детального осмислення, у зв'язку з чим сподіваємося на широке їх обговорення між практиками, науковцями та іншими фахівцями даної теми дослідження.

Бібліографічні посилання

1. Погорецький М.А. Нова концепція кримінального процесуального доказування / М.А. Погорецький // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 3 – С. 63–79.
2. Спасович В. Д. О теории судебно-уголовных доказательств в связи с судоустройством и судопроизводством / В. Д. Спасович. – СПб., 1861.
3. Погорецький М.А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні / М.А. Погорецький // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 1 – С. 27–276.
4. Грібов М.Л. Забезпечення оперативними підрозділами кримінального процесуального доказування як наукова категорія / М.Л. Грібов // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 3. – С. 40–48.
5. Сергєєва Д.Б. Результати негласних слідчих (розшукових) дій: проблемні аспекти визначення / Д.Б. Сергєєва // Право і громадянське суспільство. – 2014. – № 1. – С. 97–104.
6. Бабіков О. Використання у кримінальному провадженні як доказів матеріалів, отриманих оперативними підрозділами у здійсненні ОРД / Бабіков О., Соколкін В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://khar.gov.ua/ua/intervu_ta_komentari?_m=publications&_t=rec&id=148562.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1471032049376/pravo/slidchiy_eksperiment.
8. Практика застосування нового Кримінального процесуального кодексу України в 2013 році / Генеральна прокуратура України. – К., 2014.
9. Рогатюк І.В. Правові та організаційні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій / І.В. Рогатюк // Юридичний часопис НАВС. – 2015. – № 1. – С. 52–63.
10. Погорецький М.А. Негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи: поняття, сутність і співвідношення / М.А. Погорецький, Д.Б. Сергєєва // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2014. – № 3 – С. 137–141.
11. Гуменна Н.В. Теоретичні та практичні проблеми розшукової діяльності слідчого : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Гуменна Надія Володимирівна. – Львів., 2015.
12. Грибовський О.В. Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії під час виявлення й фіксації одержання неправомірної вигоди / О.В. Грибовський // Юридичний часопис НАВС. – 2015. – № 1. – С. 180–190.
13. Спільник С.І. Слідчий як суб'єкт проведення негласних слідчих (розшукових) дій: за і проти / С.І. Спільник, О.Б. Комарницька // Судова апеляція. – 2015. – № 1 (38). – С. 15–20.
14. Никифорчук Д. Й. До питання використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному судочинстві / Д.Й. Никифорчук // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2009. – № 22. – С. 61–65.

15. Коваленко Е. Д. Легалізація результатів ОРД в кримінальному судочинстві // Проблеми правознавства і правоохоронної діяльності : зб. наук. праць. – Донецьк, 2006. – № 1. – С. 168–179.

16. Дубинский А. Я. Производство предварительного расследования органами внутренних дел / А. Я. Дубинский. – К. : НИИРИО КВШ МВД СССР, 1987. – С. 46–47.

17. Александров А. С. Новая теория доказательств / А. С. Александров [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.luaj.net/hode/406; Гмирко В. П. Доказування у кримінальному процесі: діяльнісна парадигма. Теоретичний аналіз. Проблематизація. СТД-репрезентація / В. П. Гмирко. – Дніпропетровськ : Академія митної служби України, 2010. – С. 314.

18. Недобор І.В. Використання оперативно-розшукової інформації в процесі доказування за новим Кримінально-процесуальним кодексом України / І.В. Недобор // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского Серия «Юрид. науки». – Том 26 (65). – 2013. – № 2–1 (Ч. 2). – С. 334–341.

19. Климчук М. П. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності під час проведення слідчих дій / М. П. Климчук // Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ. – 2012. – № 2. – С. 135–150.

20. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні : навчально-практичний посібник / С.С. Кудінов, Р.М. Шехавцов, О.М. Дроздов, С.О. Гриненко. – Х. : Оберіг, 2013.

21. Бараненко Б.І. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ : навчально-практичний посібник / Б.І. Бараненко, О.В. Бочковий, К.А. Гусева та ін. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014.

22. Багрій М. В. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні : монографія / М. В. Багрій, В. В. Луцик. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014.

Игнатюк О.В. Сущность и значение использования результатов проведения оперативно-розыскных мероприятий и негласных следственных (розыскных) действий в процессе доказывания. На основе действующего законодательства, последних исследований и публикаций раскрыто соотношение оперативно-розыскных мероприятий и негласных следственных (розыскных) действий. Сделан вывод, что оперативно-розыскные мероприятия и негласные (розыскные) действия различаются между собой целями, задачами, основаниями, правовым статусом, характером правоотношений, формами и методами, сферами осуществления, формами и методами ведомственного контроля и прокурорского надзора. Проанализированы подходы к определению результатов оперативно-розыскных мероприятий и негласных следственных (розыскных) действий. Акцентировано внимание на проблемных вопросах, связанных с использованием результатов оперативно-розыскных мероприятий и негласных следственных (розыскных) действий в процессе доказывания.

Ключевые слова: доказывание, результаты, использование, сущность, оперативно-розыскные мероприятия, негласные следственные (розыскные) действия.

Ihnatyuk O.V. Essence and meaning of the use of results of operational-search measures and covert investigatory (search) actions during proving. On the basis of current legislation of recent research and publications disclosed value of search operations and covert investigative (detective) action. It is concluded that the ODA and secret (search) action differ for the purpose, objectives, grounds, legal status, character relationships, forms and methods, areas of implementation, forms and methods of internal control and Public Prosecutions. The approaches to the determination of the results of operational search activities and covert investigative (detective) action. The attention on the problematic issues associated with the use of the results of operational search activities and covert investigative (detective) actions in the proof.

Keywords: proof results, use nature, investigative operations, covert investigative (detective) actions.